

Finansutskottets betänkande 2018/19:FiU37

Kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om transparens i transaktioner för värdepappersfinansiering och om återanvändning

Sammanfattning

Utskottet tillstyrker regeringens förslag.

I propositionen föreslår regeringen en ny lag med kompletterande bestämmelser till Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2015/2365 av den 25 november 2015 om transparens i transaktioner för värdepappersfinansiering och om återanvändning samt om ändring av förordning (EU) nr 648/2012 (SFT-förordningen). Förordningen syftar till att öka transparensen och förbättra övervakningen på marknaderna för värdepappersfinansiering och återanvändning av finansiella instrument. Förordningen riktar in sig på ett område utanför banksektorn där det bedrivs bankliknande kreditförmedling, s.k. skuggbankverksamhet. I dag är verksamheten i skuggbanksystemet förenad med liknande finansiella risker som banker utan att för den skull omfattas av motsvarande reglering och tillsyn.

För att SFT-förordningen ska kunna få genomslag måste EU:s medlemsländer införa vissa nationella bestämmelser främst när det gäller tillsyn, ingripanden och informationsutbyte. Regeringen föreslår därför en ny lag med kompletterande bestämmelser till SFT-förordningen som bl.a. ger Finansinspektionen sådana befogenheter.

Regeringen föreslår även ändringar i lagen (1991:980) om handel med finansiella instrument, lagen (2004:46) om värdepappersfonder, offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) och lagen (2013:561) om förvaltare av alternativa investeringsfonder.

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 juni 2019.

Behandlade förslag

Proposition 2018/19:38 Kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om transparens i transaktioner för värdepappersfinansiering och om återanvändning.

Innehållsförteckning

Utskottets förslag till riksdagsbeslut.....	4
Redogörelse för ärendet.....	5
Ärendet och dess beredning.....	5
Bakgrund.....	5
Propositionens huvudsakliga innehåll.....	6
SFT-förordningen.....	7
Definitioner.....	9
Det fortsatta arbetet inom EU.....	11
Utskottets överväganden.....	12
Kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om transparens i transaktioner för värdepappers-finansiering och om återanvändning.....	12
En ny lag med kompletterande bestämmelser till SFT- förordningen.....	12
Ändring i lagen (1991:980) om handel med finansiella instrument.....	20
Ändring i lagen (2004:46) om värdepappersfonder och lagen (2013:561) om förvaltare av alternativa investeringsfonder.....	20
Ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).....	22
Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser.....	23
Förslagets konsekvenser.....	23
Utskottets ställningstagande.....	25
<i>Bilaga 1</i>	
Förteckning över behandlade förslag.....	26
Propositionen.....	26
<i>Bilaga 2</i>	
Regeringens lagförslag.....	27

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

Kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om transparens i transaktioner för värdepappersfinansiering och om återanvändning

Riksdagen antar regeringens förslag till

1. lag med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om transparens i transaktioner för värdepappersfinansiering och om återanvändning,

2. lag om ändring i lagen (1991:980) om handel med finansiella instrument,

3. lag om ändring i lagen (2004:46) om värdepappersfonder,

4. lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400),

5. lag om ändring i lagen (2013:561) om förvaltare av alternativa investeringsfonder.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2018/19:38 punkterna 1–5.

Stockholm den 23 april 2019

På finansutskottets vägnar

Fredrik Olovsson

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Fredrik Olovsson (S), Elisabeth Svantesson (M), Edward Riedl (M), Adnan Dibrani (S), Emil Källström (C), Ulla Andersson (V), Jan Ericson (M), Dennis Dioukarev (SD), Ingela Nylund Watz (S), Jakob Forssmed (KD), Ingemar Nilsson (S), Sven-Olof Sällström (SD), Karolina Skog (MP), Mattias Karlsson i Luleå (M), Björn Wiechel (S), Charlotte Quensel (SD) och Joar Forssell (L).

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

I detta ärende behandlas regeringens proposition 2018/19:38 Kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om transparens i transaktioner för värdepappersfinansiering och om återanvändning.

Den 25 november 2015 antog Europaparlamentet och rådet förordning (EU) 2015/2365 om transparens i transaktioner för värdepappersfinansiering och om återanvändning samt om ändring av förordning (EU) nr 648/2012, i det följande benämnd SFT-förordningen. SFT står för ”securities financing transaction”, dvs. transaktion för värdepappersfinansiering.

SFT-förordningen trädde i kraft den 12 januari 2016. Bestämmelserna i förordningen har börjat tillämpas förutom de som rör rapportering av transaktioner för värdepappersfinansiering till transaktionsregister.

I propositionen föreslår regeringen en ny lag med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om transparens i transaktioner för värdepappersfinansiering och om återanvändning. Regeringen föreslår också ändringar i lagen (1991:980) om handel med finansiella instrument, lagen (2004:46) om värdepappersfonder, offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) och lagen (2013:561) om förvaltare av alternativa investeringsfonder.

Lagförslagen har granskats av Lagrådet, och regeringen har i huvudsak följt rådets förslag och synpunkter.

Regeringens förslag till riksdagsbeslut återges i bilaga 1. Regeringens lagförslag finns i bilaga 2.

Bakgrund

Den globala finanskrisen 2007–2008 visade tydligt att transparensen och tillsynen över de finansiella marknaderna behöver öka och att problem bland finansiella aktörer utanför banksektorn, s.k. skuggbanker, kan få stora konsekvenser för den finansiella stabiliteten. Med skuggbanker avses institut och aktiviteter utanför det reglerade banksystemet. Begreppet är något missvisande då det inte avser en viss typ av institut, utan är ett samlingsnamn för institut och aktiviteter som är exponerade för liknande typer av risker som banker och som under vissa förutsättningar kan påverka den finansiella stabiliteten negativt. Begreppet går även lätt att misstolka som att de bedriver olaglig verksamhet, vilket inte alls behöver vara fallet. Tvärtom kommer de flesta hushåll någon gång i kontakt med en skuggbank, exempelvis när de investerar i fonder.

Med transaktion för värdepappersfinansiering avses ett antal transaktionstyper för vilka finansiell säkerhet ställs, däribland återköps-transaktioner, utlåning eller lån av värdepapper eller råvaror, köp- och

återförsäljningstransaktioner (s.k. repor) eller sälj- och återköpstransaktioner (s.k. omvända repor) och marginalutlåning. Rådet för finansiell stabilitet (FSB) och Europeiska systemrisknämnden (ESRB) har kartlagt riskerna med transaktioner för värdepappersfinansiering. I denna kartläggning fann man att det särskilt är avsaknaden av transparens som hindrar myndigheter och investerare från att kunna bedöma och övervaka risker och graden av sammankoppling i det finansiella systemet.

I augusti 2013 antog FSB ett ramverk med riktlinjer för hantering av risker i samband med återköpsavtal och värdepapperslån¹ som underströk behovet av genomlysning gentemot berörda tillsynsmyndigheter, men även mellan fondförvaltare och investerare i fonder. G20 godkände FSB:s riktlinjer i september 2013 och antog i samband med det en färdplan för stärkt tillsyn och reglering av skuggbanker.

Parallellt med FSB:s och ESRB:s arbete har Europeiska kommissionen utrett risker kopplade till skuggbankverksamhet. I mars 2012 presenterade kommissionen en grönbok om skuggbanksektorn (COM(2012) 102 final) som finansutskottet skrev ett utlåtande över. I utlåtande 2011/12:FiU48 framförde utskottet bl.a. åsikten att övervakningen av skuggbanksektorn behöver stärkas, men att reglering och andra åtgärder varken bör vara enbart nationella eller enbart begränsade till EU, utan att man bör sträva efter att verka för ett så brett internationellt samarbete som möjligt.

Efter samråd med branschen och medlemsstaterna lade kommissionen i januari 2014 fram ett förslag till förordning om rapportering och öppenhet om och insyn i transaktioner för värdepappersfinansiering (COM(2014) 40 final). Finansutskottet granskade förslaget i mars 2014, och ansåg då inte att förslaget stred mot subsidiaritetsprincipen. Vidare överlade utskottet med regeringen om förslaget i oktober 2014.

Kommissionens förslag till förordning antogs den 25 november 2015. Förordningen trädde i kraft den 12 januari 2016.

Propositionens huvudsakliga innehåll

EU-förordningar är direkt tillämpliga i medlemsstaterna. SFT-förordningen förutsätter dock att vissa nationella bestämmelser införs av medlemsstaterna främst när det gäller tillsyn, ingripande och informationsutbyte. Regeringen föreslår därför en ny lag med kompletterande bestämmelser till SFT-förordningen som ger Finansinspektionen sådana befogenheter. I lagen finns vidare bestämmelser om Finansinspektionens övervaknings- och utredningsbefogenheter samt möjligheter att vidta sanktioner vid överträdelse av bestämmelserna om rapportering, arkivering och återanvändning. Eftersom förslagen har inslag av skyldigheter för och ingrepp i enskildas personliga eller ekonomiska förhållanden måste reglering ske genom lag. Beslut som fattas

¹ Strengthening Oversight and Regulation of Shadow Banking.

och åtgärder som vidtas enligt SFT-förordningen ska kunna överklagas till domstol.

Regeringen föreslår även ändringar i lagen (1991:980) om handel med finansiella instrument, lagen (2004:46) om värdepappersfonder, offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) och lagen (2013:561) om förvaltare av alternativa investeringsfonder. Dessa ändringar gäller framför allt upplysningsbestämmelser med hänvisningar till den nya lagen, lämnande av information och säkerheter samt frågor som reglerar sekretess.

Förslagen i propositionen är enligt regeringen i huvudsak begränsade till vad som är nödvändigt med hänsyn till SFT-förordningen. I den mån förordningen gör det möjligt med en alternativ reglering är förslagen utformade efter förebild av det som i dag gäller enligt andra lagar på finansmarknadsområdet.

SFT-förordningen

SFT-förordningens syfte är att öka transparensen vid transaktioner för värdepappersfinansiering och återanvändning av finansiella instrument som tagits emot inom ramen för ett säkerhetsarrangemang. Med den föreslagna regleringen vill kommissionen bidra till att minska riskerna för den finansiella stabiliteten, återupprätta marknadsdeltagarnas förtroende för de finansiella marknaderna och förbättra tillsynens effektivitet.

Förordningen bygger vidare på befintlig unionsrättslig lagstiftning om rapporterings- och tillsynskrav för finansiella derivatinstrument enligt OTC-förordningen² och informationskrav i fondverksamhet enligt UCITS-direktivet³ och AIFM-direktivet⁴.

Rapportering

Genom SFT-förordningen införs en skyldighet för motparter i en transaktion för värdepappersfinansiering att rapportera uppgifter om transaktionen till ett transaktionsregister, dvs. en juridisk person som centralt samlar in och dokumenterar uppgifter om transaktioner för värdepappersfinansiering. Motparterna ska rapportera detaljer om sådana transaktioner som de ingått samt om varje ändring eller avslutande. Bland de uppgifter som ska rapporteras är bl.a. det säkerställda beloppet, valutan, vilka tillgångar som används som säkerhet, tillgångarnas typ, kvalitet och värde, metoden för ställandet av säkerhet, om säkerheten kan återanvändas och om säkerheten har återanvänts i fall den är urskiljbar från andra tillgångar.

² Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 648/2012 av den 4 juli 2012 om OTC-derivat, centrala motparter och transaktionsregister.

³ Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/91/EU av den 23 juli 2014 om ändring av direktiv 2009/65/EG om samordning av lagar och andra författningar som avser företag för kollektiva investeringar i överlåtbara värdepapper (fondföretag) när det gäller förvaringsinstitutfunktioner, ersättningspolicy och sanktioner.

⁴ Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/61/EU av den 8 juni 2011 om förvaltare av alternativa investeringsfonder samt om ändring av direktiv 2003/41/EG och 2009/65/EG och förordningarna (EG) nr 1060/2009 och (EU) nr 1095/2010.

SFT-förordningen syftar till att skapa ett system för rapportering som så långt möjligt bildar ett enhetligt system med OTC-förordningen. Rapporteringen ska ske inom viss tid till ett transaktionsregister som registrerats eller godkänts i enlighet med SFT-förordningen. Om transaktionsregister saknas ska motparterna i stället se till att uppgifter om transaktioner för värdepappersfinansiering rapporteras till Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten (Esma). Om rapportering enligt SFT-förordningen inte sker ska behöriga myndigheter i medlemsstaterna ingripa. De uppgifter som rapporteras till transaktionsregister kommer att vara tillgängliga för tillsynsmyndigheter och regelgivare med ansvar för finansiell stabilitet och värdepappersmarknadsfrågor.

För att bestämmelserna ska bli tillämpliga krävs att en motpart är etablerad i unionen eller att transaktionen ingår i en verksamhet som en motpart etablerad i tredjeland driver genom filial i unionen. Motparterna kan vara finansiella eller icke-finansiella.

Arkivering

Enligt SFT-förordningen ska motparterna arkivera uppgifter om alla transaktioner för värdepappersfinansiering som de har ingått, ändrat eller avslutat i minst fem år efter det att transaktionerna avslutats. Om arkiveringsskyldigheten i SFT-förordningen inte fullgörs ska behöriga myndigheter i medlemsstaterna ingripa.

Återanvändning

Återanvändning innebär att en motpart inom ramen för ett säkerhetsarrangemang tar emot ett finansiellt instrument som säkerhet och använder säkerheten i eget namn och för egen eller annan motparts räkning. Användningen kan bestå i överlåtelse av äganderätt eller utövande av förfoganderätt. Genom SFT-förordningen införs särskilda villkor för återanvändning. Bland annat ska den motpart som ställt säkerheten ha fått viss information och samtyckt på visst sätt. Säkerheten ska också ha överförts. Bestämmelserna om återanvändning i SFT-förordningen utgör ett komplement till säkerhetsdirektivet⁵ och berör verksamhet som i hög utsträckning är gränsöverskridande.

Transparens

Förvaltningsbolag till fondföretag och förvaltare av alternativa investeringsfonder (AIF-förvaltare) ska på olika sätt i informationsbroschyrer, årsberättelser och halvårsredogörelser informera investerarna i fonderna om sin användning av transaktioner för värdepappersfinansiering. Dessa krav gäller även investeringsbolag.

⁵ Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/47/EG av den 6 juni 2002 om ställande av finansiell säkerhet.

Vid överträdelse av SFT-förordningens bestämmelser om transparens gentemot investerare i fonder ska behöriga myndigheter ingripa.

Tillsyn

Esma ska utöva tillsynen över transaktionsregistren, vilket har bedömts nödvändigt för att åstadkomma en ökad samordning på unionsnivå. Medlemsstaternas behöriga myndigheter ska i övrigt ansvara för tillsynen enligt SFT-förordningen. Regeringen föreslår att Finansinspektionen ska vara behörig myndighet i Sverige enligt förordningen.

De behöriga myndigheterna ska ha möjlighet att bl.a. besluta om administrativa sanktioner och andra åtgärder vid överträdelser av bestämmelserna om rapportering, arkivering och återanvändning.

Definitioner

Definitioner av centrala begrepp finns att hitta i artikel 3 i SFT-förordningen.

Ett *transaktionsregister* definieras i förordningen som en juridisk person som centralt samlar in och dokumenterar uppgifter om transaktioner för värdepappersfinansiering (artikel 3.1).

Värdepapperslån är ett avtal mellan två parter om lån av ett visst värdepapper (eller viss råvara) under viss tid mot ränta. Låntagaren lämnar även finansiella säkerheter, vilket innebär att likheterna med återköp är betydande. Värdepapperslån används i samband med blankning, men spelar även, tillsammans med återköp, en viktig roll i att minska risken för försenad värdepappersavveckling (artikel 3.7).

Återköp (repor, eller ”repurchase agreement”) är ett samtidigt överenskommet avtal om försäljning och framtida återköp av ett visst värdepapper eller viss råvara. Återköp möjliggör bl.a. upplåning mot säkerhet i värdepapper och används t.ex. för att frigöra likviditet och öka exponeringen i enskilda aktier på värdepappersmarknaden. I SFT-förordningen finns definitioner av två typer av återköpstransaktioner: återköpstransaktion (artikel 3.9) och köp- och återförsäljningstransaktion respektive sälj- och återköpstransaktion (artikel 3.8).

Marginalutlåning är enligt SFT-förordningen en transaktion där en motpart lämnar kredit i samband med köp, försäljning och innehav av eller handel med värdepapper, men innefattar inte andra lån där värdepapper har ställts som säkerhet (artikel 3.10).

Med *finansiella instrument* avses överlåtbara värdepapper, penningmarknadsinstrument, andelar i företag för kollektiva investeringar, finansiella derivatinstrument och utsläppsrätter (artikel 3.16 i SFT-förordningen och 1 kap. 4 § lagen [2007:528] om värdepappersmarknaden).

Med *totalavkastningsswapp* avses ett OTC-derivat, genom vilket en motpart överför det totala ekonomiska resultatet, inbegripet inkomster från räntor och avgifter, vinster och förluster från prisförändringar och kreditförluster, för en referensförpliktelse till en annan motpart (artikel 3.18).

Finansiella motparter

Med ”finansiella motparter” avses följande aktörer enligt SFT-förordningen (artikel 3.3):

- a. *Värdepappersföretag* som auktoriserats i enlighet med Mifid 2-direktivet. Detta motsvaras i svensk rätt av värdepappersbolag med tillstånd enligt lagen om värdepappersmarknaden.
- b. *Kreditinstitut* som auktoriserats i enlighet med kapitaltäckningsdirektivet eller enligt förordning (EU) nr 1024/2013. Detta motsvaras i svensk rätt av lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse.
- c. *Försäkringsföretag eller återförsäkringsföretag* som auktoriserats i enlighet med Solvens II-direktivet. Detta motsvaras i svensk rätt av försäkringsrörelselagen (2010:2043).
- d. *Fondföretag och, i relevanta fall, deras förvaltningsbolag* som auktoriserats i enlighet med UCITS-direktivet. Fondföretag motsvaras i svensk rätt av värdepappersfonder. SFT-förordningens begrepp ”förvaltningsbolag” motsvaras i svensk rätt av ”fondbolag med tillstånd enligt lagen om värdepappersfonder” när det är fråga om ett svenskt aktiebolag. Om det är fråga om ett utländskt företag används termen ”förvaltningsbolag” i svensk rätt.
- e. *Alternativa investeringsfonder* som förvaltas av AIF-förvaltare som auktoriserats eller registrerats i enlighet med AIFM-direktivet. Detta motsvaras i svensk rätt av alternativa investeringsfonder om dessa har rättskapacitet och förvaltas av en AIF-förvaltare som har tillstånd eller är registrerad enligt lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder. I övriga fall motsvaras detta i svensk rätt av AIF-förvaltare som har tillstånd eller är registrerade enligt sistnämnda lag.
- f. *Tjänstepensionsinstitut* som auktoriserats eller registrerats i enlighet med tjänstepensionsdirektivet. Detta motsvaras i svensk rätt av registrerade pensionsstiftelser som tryggar pension till fler än 100 personer enligt lagen (1967:531) om tryggnad av pensionsutfästelse m.m. och av tjänstepensionskassor.
- g. *Centrala motparter* som auktoriserats i enlighet med OTC-förordningen.
- h. *Värdepapperscentraler* som auktoriserats i enlighet med förordningen om värdepapperscentraler.
- i. *Enheter i tredjeland* som skulle kräva auktorisering eller registrering i enlighet med de rättsakter som avses i a–h ovan om de var etablerade i unionen.

Icke-finansiella motparter

Icke-finansiella motparter är företag etablerade i unionen eller i ett tredjeland som inte kan definieras som finansiella motparter (artikel 3.4).

Det fortsatta arbetet inom EU

Enligt SFT-förordningen bör tekniska standarder inom den finansiella tjänstesektorn trygga en konsekvent harmonisering och ett tillräckligt skydd för insättare, investerare och konsumenter i hela unionen. Esma ska därför utarbeta förslag till vissa tekniska standarder för tillsyn och genomförande. Kommissionen ska därefter anta tekniska standarder på grundval av förslagen i form av delegerade akter och genomförandekter.

I mars 2017 överlämnade Esma förslag till tekniska standarder till kommissionen. Vidare antog kommissionen den 13 december 2018 en delegerad förordning om tekniska tillsynsstandarder som specificerar de uppgifter om transaktioner för värdepappersfinansiering som ska rapporteras till transaktionsregister (C(2018) 8334 final). Den förordningen har ännu inte publicerats i Europeiska unionens officiella tidning och har inte heller trätt i kraft. Dessa tekniska standarder beräknas därför kunna börja tillämpas tidigast under 2020.

Kommissionen överlämnade den 19 oktober 2017 en rapport till Europaparlamentet och rådet om framstegen i de internationella insatserna för att minska riskerna i samband med transaktioner för värdepappersfinansiering (COM(2017) 604 final).

Utskottets överväganden

Kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om transparens i transaktioner för värdepappersfinansiering och om återanvändning

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen antar regeringens förslag till lag. Förslaget innebär att en ny lag med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om transparens i transaktioner för värdepappersfinansiering och om återanvändning införs. I lagen finns bestämmelser om Finansinspektionens övervaknings- och utredningsbefogenheter samt möjligheter att vidta sanktioner vid överträdelse av bestämmelserna om rapportering, arkivering och återanvändning.

Riksdagen antar även regeringens förslag till ändringar i lagen (1991:980) om handel med finansiella instrument, lagen (2004:46) om värdepappersfonder, offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) och lagen (2013:561) om förvaltare av alternativa investeringsfonder. Dessa ändringar gäller framför allt upplysningsbestämmelser med hänvisningar till den nya lagen, lämnande av information och säkerheter samt frågor som reglerar sekretess.

En ny lag med kompletterande bestämmelser till SFT-förordningen

I propositionen föreslår regeringen en ny lag med kompletterande bestämmelser till SFT-förordningen. Hänvisningar till SFT-förordningen ska vara dynamiska, dvs. avse förordningen i den lydelse som gäller vid varje tidpunkt. På detta sätt får en eventuell kommande ändring av förordningen omedelbart genomslag i rättstillämpningen, och Finansinspektionens och förvaltningsdomstolarnas prövning kommer vid varje tidpunkt att överensstämma med kraven i förordningen.

Finansinspektionen är behörig myndighet

Enligt SFT-förordningen ska de behöriga myndigheterna vara de myndigheter som har utsetts i enlighet med vissa andra angivna EU-rättsakter. För svensk del är det Finansinspektionen som är behörig myndighet i samtliga fall. Det följer därmed redan av SFT-förordningen att Finansinspektionen är behörig myndighet i Sverige. Regeringen föreslår ändå att det av tydlighetsskäl införs en upplysningsbestämmelse i den nya lagen om att Finansinspektionen är behörig myndighet enligt förordningen.

Enligt SFT-förordningen ska Finansinspektionen på begäran av Esma vidta vissa åtgärder för att understödja Esma i tillsynsarbetet. Regeringen har gjort bedömningen att detta inte kräver någon lagstiftningsåtgärd.

Regeringen föreslår att företag som står under Finansinspektionens tillsyn ska betala årliga avgifter för att bekosta Finansinspektionens verksamhet enligt den nya lagen. Finansinspektionens verksamhet finansieras dels via anslag på statsbudgeten, dels via avgifter för prövning av ansökningar och anmälningar. Förslaget innebär att de tillståndspliktiga finansiella företagen genom årliga avgifter får bekosta tillsynen även över icke tillståndspliktiga företag. Enligt regeringen bidrar dock övervakningen till förtroendet för värdepappersmarknaden och gynnar på så sätt de företag som agerar där.

Tystnadsplikt

Regeringen föreslår att Finansinspektionen i sin tillsyn får förelägga en fysisk eller juridisk person att tillhandahålla uppgifter, handlingar eller annat, och den som förväntas kunna lämna upplysningar i saken ska inställa sig till förhör på tid och plats som inspektionen bestämmer. Föreläggandet får dock inte strida mot den i lag reglerade tystnadsplikten för advokater. Bestämmelsen är inte avsedd att tolkas motsatsvis (e contrario), dvs. att inte utesluta att även andra tystnadsplikter kan upprätthållas. Enligt Lagrådet är det otillfredsställande att det inte framgår av lagtexten vilka andra tystnadsplikter, lagreglerade eller ej, som ska kunna upprätthållas. Lagrådet anser att den innebörd som avses i författningskommentaren, dvs. att bestämmelsen inte ska tolkas motsatsvis, inte kommer till uttryck i förslaget. I ett tidigare lagstiftningsärende som innehöll en bestämmelse med samma utformning framförde Lagrådet ett liknande påpekande men godtog då bestämmelsens utformning främst mot bakgrund av att den haft sin motsvarighet i ett antal lagar på bl.a. det finansiella området. Lagrådet upprepar nu påpekan det gällande utformningen av denna paragraf, men låter kritiken stanna där.

Regeringen medger att förslaget har vissa begränsningar. Att föreläggandena inte får beslutas i strid med exempelvis anonymitetsskyddet och efterforskningsförbudet i tryckfrihetsförordningen eller yttrandefrihetsgrundlagen följer av principen att grundlag har företräde framför vanlig lag och behöver därför inte anges i den föreslagna nya lagen. I den nya lagen ska det enligt förslaget däremot införas en bestämmelse som har till syfte att begränsa Finansinspektionens befogenhet att besluta om föreläggande till att inte omfatta fallet då uppgiftslämnandet skulle strida mot den i lag reglerade tystnadsplikten för advokater, vilket anses principiellt viktigt.

Regeringen framhåller att det finns ett stort och svåröverblickbart antal lagreglerade och andra tystnadsplikter. Eftersom den föreslagna bestämmelsen inte innebär någon reglering av förhållandet mellan upplysningsskyldighet och tystnadsplikt finns det inte någon anledning att i bestämmelsen ange vilka andra tystnadsplikter som ska kunna upprätthållas.

Vid ett föreläggande till någon som omfattas av tystnadsplikt uppkommer frågan om det är Finansinspektionens rätt att få uppgifter eller om tystnadsplikten som ska ha företräde. Frågan om huruvida uppgifts-skyldigheten kan bryta en tystnadsplikt får avgöras i det enskilda fallet och beror på vilken tystnadsplikt det är fråga om. Motsvarande bestämmelser finns i flera andra lagar bl.a. på finansmarknadsområdet. Regeringen ser därför ingen anledning att behandla denna situation på något annat sätt.

Enligt SFT-förordningen ska de befogenheter som tilldelats Esma enligt OTC-förordningen gälla även med avseende på SFT-förordningen. Esmas möjlighet att begära in uppgifter och genomföra utredningar får dock inte användas för att kräva röjande av information och handlingar som omfattas av tystnadsplikt. Enligt regeringen finns det ingen anledning att införa krav på att Esma ska inhämta tillstånd från en domstol eller annan rättslig myndighet innan de begär in uppgifter av vissa juridiska personer. Som skäl för detta anförs att det inte finns någon skyldighet för Finansinspektionen att begära tillstånd från en domstol eller annan rättslig myndighet innan de ber om att få in vissa uppgifter. Regeringen anser att det därför inte finns skäl att föreskriva en annan ordning avseende Esma, som dessutom endast får begära uppgifter från en begränsad personkrets.

Platsundersökningar och handräckning

Regeringen föreslår att det ska införas en bestämmelse i den nya lagen om att Finansinspektionen ska få begära handräckning av Kronofogdemyndigheten för att en platsundersökning enligt SFT-förordningen ska kunna genomföras. En sådan bestämmelse behöver enligt regeringen införas om någon motsätter sig platsundersökningen för att Sverige ska leva upp till sitt åliggande enligt förordningen. Det bör dock inte införas något krav på tillstånd från en domstol eller någon annan rättslig myndighet innan det genomförs en platsundersökning eller innan handräckning lämnas vid en platsundersökning.

Vid handräckningen är det bestämmelserna i utskökningsbalken om verkställighet av förpliktelser som inte avser betalningsskyldighet, avhysning eller avlägsnande som ska gälla. I lagrådsremissen till den nya lagen nämndes dock inte avlägsnande, något som Lagrådet ansåg inkonsekvent. Regeringen har därefter konstaterat att uttrycket ”bestämmelserna i utskökningsbalken om verkställighet av förpliktelser som inte avser betalningsskyldighet eller avhysning” finns i flera lagar på bl.a. finansmarknadsområdet. För att hålla lagstiftningen så enhetlig som möjligt har regeringen därför kompletterat bestämmelsen så att avlägsnande tas upp även i den nya lagen.

Äkthetskontroll och verkställighet

Kronofogdemyndigheten föreslås bli ansvarig myndighet för äkthetskontroll enligt SFT-förordningen. Beslut om avgifter eller viten ska få verkställas enligt utskökningsbalkens bestämmelser på samma sätt som en svensk dom som har fått laga kraft, om inte något annat följer av förordningen.

Begreppet motpart i SFT-förordningen kan innefatta såväl juridiska som fysiska personer. SFT-förordningens företagsbegrepp bör anses omfatta även fysiska personer. Då begreppet företag i SFT-förordningen innefattar enheter, oavsett rättslig status, som bedriver ekonomisk aktivitet på en marknad följer att även staten, kommuner, landsting och myndigheter kan utgöra företag vid tillämpningen av förordningen. Kommissionen anger att kommuner kan vara företag liksom myndigheter utom då det är fråga om myndighetsutövning. Staten, kommunerna och landstingen är självständiga juridiska personer, medan myndigheterna inte är det (statliga myndigheter är en del av staten).

Ingripanden

Regeringen föreslår att Finansinspektionen ska ingripa vid överträdelse av SFT-förordningen som består i att

1. inte inom föreskriven tid rapportera uppgifter om transaktioner för värdepappersfinansiering som personen har ingått samt om varje ändring eller avslutande av sådana transaktioner till ett transaktionsregister som registrerats eller godkänts i enlighet med förordningen
2. inte hålla uppgifter om alla transaktioner för värdepappersfinansiering som personen har ingått, ändrat eller avslutat arkiverade i minst fem år efter det att transaktionen avslutats
3. inte se till att uppgifter om transaktioner för värdepappersfinansiering rapporteras till Esmå om transaktionsregister saknas
4. återanvända finansiella instrument som tillhör någon annan och som tagits emot inom ramen för ett säkerhetsarrangemang trots att villkoren i förordningen inte är uppfyllda.

Paragrafen har i stort utformats enligt Lagrådets förslag.

Ingripanden mot juridiska personer

Regeringen föreslår att Finansinspektionen ska ingripa om en juridisk person åsidosätter sina skyldigheter enligt bestämmelserna i SFT-förordningen om rapportering, arkivering och återanvändning. Ingripandet ska ske genom beslut om en av följande punkter:

1. föreläggande att inom en viss tid upphöra med överträdelsen
2. föreläggande att inom en viss tid begränsa rörelsen i något avseende, minska riskerna i den eller vidta någon annan åtgärd för att komma till rätta med situationen
3. förbud att verkställa beslut
4. anmärkning.

Om en central motpart som auktoriserats enligt OTC-förordningen eller en värdepapperscentral som auktoriserats enligt förordningen om värdepapperscentraler gör sig skyldig till en allvarlig överträdelse ska auktorisationen återkallas. Om det är tillräckligt ska annars en varning delas ut. Finansinspektionen ska få förena beslutet om återkallelse av auktorisation med

villkor om hur avveckling av rörelsen ska ske och med förbud att fortsätta rörelsen. Om beslut om anmärkning eller varning har meddelats ska Finansinspektionen få besluta att den juridiska personen ska betala en sanktionsavgift.

Finansinspektionen har enligt flera lagar på finansmarknadsområdet möjlighet att förelägga vissa företag att upphöra med ett agerande, enligt lagen om värdepappersmarknaden, OTC-lagen, lagen om handel med finansiella instrument och lagen med kompletterande bestämmelser till EU:s blankningsförordning. Regeringen anser därför att möjligheten till ingripande genom föreläggande och förbud i den nya lagen med kompletterande bestämmelser till SFT-förordningen bör utformas på motsvarande sätt för att åstadkomma en så enhetlig lagstiftning på finansmarknadsområdet som möjligt. Lagrådet har inte haft några invändningar mot den föreslagna bestämmelsen.

Enligt regeringen bör frågan om möjligheten att ingripa mot myndigheter, kommuner, landsting, fysiska personer och filialer vid överträdelser av SFT-förordningen övervägas ytterligare.

Ingripanden mot fysiska personer

Om en juridisk person har åsidosatt sina skyldigheter enligt bestämmelserna i SFT-förordningen om rapportering, arkivering och återanvändning, ska Finansinspektionen ingripa mot den som ingår i den juridiska personens styrelse eller är dess verkställande direktör, eller ersättare för någon av dem. Ingripande ska ske genom en eller båda av följande sanktioner:

1. att personen i fråga under en viss tid, lägst tre och högst tio år, inte får vara styrelseledamot eller verkställande direktör i den juridiska personen eller ersättare för någon av dem
2. sanktionsavgift.

Enligt bestämmelsen har Finansinspektionen en skyldighet att ingripa vid allvarliga överträdelser. Ett ingripande mot en fysisk person ska dock endast ske om den juridiska personens överträdelse är allvarlig och den fysiska personen i fråga uppsåtlig eller av grov oaktsamhet orsakat överträdelsen. Paragrafen har utformats i enlighet med Lagrådets förslag.

Sanktionsförelägganden

SFT-förordningen innehåller krav på att medlemsstaterna ska anta bestämmelser om administrativa sanktioner och andra administrativa åtgärder som medlemsstaternas behöriga myndigheter ska kunna tillgripa vid överträdelser av bestämmelserna i förordningen om rapportering, arkivering och återanvändning. Förordningen innehåller även ett uttryckligt krav på att de administrativa sanktioner och andra administrativa åtgärder som vidtas vid överträdelser ska vara effektiva, proportionella och avskräckande.

Enligt SFT-förordningen ska medlemsstaterna se till att de behöriga myndigheterna beaktar alla relevanta omständigheter när de fastställer typ och

nivå på administrativa sanktioner. I förordningen finns även en icke uttömmande uppräkningslista av omständigheter som kan beaktas. Vid valet av ingripande ska Finansinspektionen ta hänsyn till hur allvarlig överträdelsen är och hur länge den pågått. Särskild hänsyn ska tas till överträdelsens konkreta och potentiella effekter på det finansiella systemet, skador som uppstått och graden av ansvar.

Den som Finansinspektionen avser att ta ut en sanktionsavgift av ska få tillfälle att yttra sig i ärendet innan beslut meddelas (25 § förvaltningslagen [2017:900]). Vidare ska inspektionen offentliggöra beslut om administrativa sanktioner och administrativa åtgärder. Dessa ska regleras i föreskrifter som meddelas av regeringen.

Vid verkställighet ska utskottets bestämmelser tillämpas. Sanktionsavgift som beslutats ska falla bort i den utsträckning verkställighet inte har skett inom fem år från det att beslutet eller domen fått laga kraft eller sanktionsföreläggningsbeslutet godkändes.

Regeringen anser det inte nödvändigt att införa några straffrättsliga sanktioner vid överträdelser av SFT-förordningen.

Sanktionsavgifter för juridiska personer

För juridiska personer ska det vara möjligt att bestämma sanktionsavgiften till det högsta av

1. ett belopp som per den 12 januari 2016 i svenska kronor motsvarade 5 miljoner euro, vid överträdelser av bestämmelserna om rapportering och arkivering av transaktioner för värdepappersfinansiering
2. ett belopp som per den 12 januari 2016 i svenska kronor motsvarade 15 miljoner euro, vid överträdelser av bestämmelserna om återanvändning
3. 10 procent av den juridiska personens omsättning närmast föregående räkenskapsår eller, i förekommande fall, motsvarande omsättning på koncernnivå
4. tre gånger den vinst som den juridiska personen gjort till följd av överträdelsen, om beloppet går att fastställa.

Sanktionsavgiften för en juridisk person får inte vara lägre än 5 000 kronor. SFT-förordningen innehåller inte några bestämmelser om den lägsta sanktionsavgift som ska få tas ut vid överträdelse. I svenska lagar på finansmarknadsområdet anges dock 5 000 kronor som det lägsta belopp som sanktionsavgift mot en juridisk person kan uppgå till. Regeringen anser därför att bestämmelsen i den nya lagen bör utformas på samma sätt.

En sanktionsavgift mot en juridisk person får bara beslutas om den som avgiften gäller fått information om detta inom två år från överträdelsen.

Sanktionsavgifter för fysiska personer

Ett sanktionsföreläggande innebär att den fysiska personen föreläggs att inom en viss tid godkänna en sanktion som är bestämd till tid eller belopp. Om ett sanktionsföreläggande inte har godkänts inom angiven tid får Finansinspektionen begära att domstol beslutar om sanktionen.

För fysiska personer ska det vara möjligt att bestämma sanktionsavgiften till det högsta av

1. ett belopp som per den 12 januari 2016 i svenska kronor motsvarade 5 miljoner euro
2. tre gånger den vinst som den fysiska personen gjort till följd av överträdelsen, om beloppet går att fastställa.

När storleken på sanktionsavgiften ska bestämmas ska särskild hänsyn tas till sådana omständigheter som ska beaktas vid valet av ingripande, samt till den juridiska eller fysiska personens finansiella ställning och den vinst som personen gjort till följd av överträdelsen.

En sanktion mot en fysisk person ska få beslutas bara om sanktionsföreläggande har delgetts den fysiska personen inom två år från den tidpunkt då överträdelsen ägde rum.

Omräkning från euro till svenska kronor

Vid genomförandet i svensk rätt av EU-rättsakter på finansmarknadsområdet har högsta belopp för sanktionsavgift vanligtvis angetts som ett belopp i svenska kronor som per den dag som anges i rättsakten motsvarade ett visst belopp i euro. I detta sammanhang har hänvisats till den valutakurs som motsvarar den s.k. fixingkurs, tidigare kallad mittkurs, som för det aktuella datumet fastställs av Nasdaq Stockholm AB. Regeringen anser det därför lämpligt att tillämpa fixingkursen för omräkning av sanktionsavgiften enligt SFT-förordningen.

Enligt fixingkursen den 12 januari 2016 motsvarade 1 euro 9,2724 svenska kronor. Eftersom förordningen knyter sanktionsavgiftsbeloppet till eurons kurs ett visst datum kommer grunden för omräkningen mellan euro och kronor inte att förändras.

Överklagande och vite

Regeringen föreslår att Finansinspektionens beslut om sanktionsföreläggande inte ska få överklagas. Andra beslut som Finansinspektionen meddelar enligt den nya lagen med kompletterande bestämmelser till SFT-förordningen ska dock få överklagas till allmän förvaltningsdomstol. Prövningstillstånd ska krävas vid överklagande till kammarrätten. Finansinspektionen ska vidare få bestämma att ett beslut av inspektionen om förbud, föreläggande eller återkallelse enligt SFT-förordningen eller lagen med kompletterande bestämmelser till SFT-förordningen ska gälla omedelbart. Paragrafen har fått sin utformning efter synpunkter från Lagrådet.

Regeringen gör bedömningen att förvaltningslagens bestämmelser om en myndighets skyldighet att motivera sina beslut och om överklagande av en myndighets beslut tillgodoser kraven i SFT-förordningen. Bestämmelsen i SFT-förordningen om möjlighet att överklaga till domstol för det fall beslut

inte har fattats inom sex månader efter det att en ansökan lämnats in kräver inte någon lagstiftningsåtgärd.

Beslut om föreläggande eller förbud ska få förenas med vite.

Återanvändning

Säkerhetsdirektivet

Bestämmelserna i SFT-förordningen om återanvändning av finansiella instrument som tagits emot inom ramen för ett säkerhetsarrangemang hänger samman med regler i säkerhetsdirektivet. Det övergripande syftet med säkerhetsdirektivet är att underlätta tillhandahållandet av finansiella instrument och betalningsmedel som säkerhet genom avtal om s.k. finansiellt säkerställande. Med avtal om finansiellt säkerställande avses dels avtal om finansiell äganderättsöverföring, dels avtal om finansiell säkerhet. I svensk rätt motsvaras detta av pantavtal och säkerhetsöverlåtelse. Vid upplåtelse av panträtt enligt svensk rätt behåller säkerhetsställaren (pantättaren) äganderätten. Vid säkerhetsöverlåtelse övergår däremot äganderätten från säkerhetsställaren till säkerhetstagaren. I allmänhet innebär ett avtal om säkerhetsöverlåtelse att förvärvaren har en skyldighet att sälja tillbaka egendomen till den ursprungliga ägaren. Omvänt har alltså den som ställer säkerheten (säljaren) en rätt att köpa tillbaka egendomen av köparen.

Säkerhetsdirektivet föreskriver en långtgående avtalsfrihet. Det står parterna fritt att bestämma hur avtalet om ställande av säkerhet ska se ut och vilken typ av egendom som ska användas som säkerhet. Beträffande finansiella instrument kan säkerhetsinnehavaren på så sätt återlämna annan egendom av samma typ, t.ex. ett antal aktier av visst slag. Genomförandet av säkerhetsdirektivet i svensk rätt medförde ändringar bl.a. i bestämmelserna om förfoganden över finansiella instrument som tillhör någon annan i lagen om handel med finansiella instrument.

SFT-förordningen

Återanvändning enligt SFT-förordningen kan i svensk rätt bestå i något av flera olika förfoganden, som säkerhetsöverlåtelse, omsättningsöverlåtelse eller återpantättning. Med återanvändning avses enligt definitionen i SFT-förordningen att den motpart som inom ramen för ett säkerhetsarrangemang tagit emot finansiella instrument som säkerhet använder säkerheten i eget namn och för egen eller annan motparts räkning. Användningen kan bestå i överlåtelse av äganderätt eller utövande av förfoganderätt på vissa villkor som anges i säkerhetsdirektivet. Användningen får dock inte bestå i likvidation av ett finansiellt instrument om den lämnande motparten hamnar på obestånd.

För att den motpart som mottagit säkerheten ska få återanvända säkerheten ska den mottagande motparten ha gett den motpart som lämnat säkerheten, dvs. den säkerhetsställande motparten, viss information och den säkerhetsställande motparten ska ha samtyckt på visst sätt. Rätten till återanvändning

förutsätter också att återanvändningen sker i enlighet med villkoren i säkerhetsarrangemanget och att de finansiella instrument som mottagits inom ramen för ett säkerhetsarrangemang överförs från den säkerhetsställande motpartens konto.

Regeringen bedömer att svensk rätt överensstämmer med SFT-förordningen vad gäller det sakrättsliga momentet överföring. Regeringen föreslår dock en komplettering i lagen om handel med finansiella instrument.

Motparter

SFT-förordningens bestämmelser om återanvändning riktar sig till finansiella och icke-finansiella motparter. Finansiella motparter är, med några undantag, företag under tillsyn av Finansinspektionen. Liksom är fallet med säkerhetsdirektivet undantas i fråga om återanvändning myndigheter och andra offentliga organ med uppgifter av relevans för den finansiella sektorn. SFT-förordningens bestämmelser om återanvändning omfattar dock betydligt fler aktörer än säkerhetsdirektivet.

SFT-förordningens begrepp förvaltningsbolag motsvaras i svensk rätt av fondbolag om det är ett svenskt aktiebolag och av förvaltningsbolag om det är ett utländskt företag. Vid tillämpning av SFT-förordningens bestämmelser om rapportering, arkivering och återanvändning i svensk rätt bör enligt regeringen en alternativ investeringsfond anses vara motpart när fonden har rättskapacitet. Om en alternativ investeringsfond inte har rättskapacitet bör den AIF-förvaltare som förvaltar fonden anses vara motpart, oavsett om AIF-förvaltaren har tillstånd enligt lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder eller är registrerad enligt samma lag.

Ändring i lagen (1991:980) om handel med finansiella instrument

Regeringen gör bedömningen att kravet i SFT-förordningen att återanvändning endast får ske om det finansiella instrument som tagits emot inom ramen för ett säkerhetsarrangemang överförs är förenligt med gällande svensk rätt. De krav som i övrigt ställs upp i förordningen avser enbart givande av viss information och lämnande av samtycke.

Regeringen föreslår dock att lagen om handel med finansiella instrument ska kompletteras med en upplysning om att ytterligare bestämmelser om villkor som ska gälla vid förfoganden över finansiella instrument som tillhör någon annan finns i artikel 15 i SFT-förordningen. Det handlar dock inte om någon ändring i sak. Lagrådet är av samma åsikt.

Ändring i lagen (2004:46) om värdepappersfonder och lagen (2013:561) om förvaltare av alternativa investeringsfonder

I SFT-förordningen finns särskilda bestämmelser om transparens gentemot investerare i fonder som gäller för förvaltningsbolag (fondbolag i svensk rätt i fråga om svenska bolag) och auktoriserade AIF-förvaltare (artiklarna 13 och

14), det s.k. transparenskravet. Bestämmelserna avser information som fondbolag ska lämna i prospekt för värdepappersfonder (informationsbroschyr i svensk rätt), halvårsrapporter och årsrapporter (halvårsredogörelser och årsberättelser i svensk rätt) och motsvarande information som AIF-förvaltare ska lämna. Innehållet i och utformningen av dessa obligatoriska informationskällor regleras i UCITS-direktivet och i AIFM-direktivet.

Regeringen anser det lämpligt att införa en upplysningsbestämmelse i lagen om värdepappersfonder och lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder om att ytterligare bestämmelser om information som ska lämnas i informationsbroschyr, årsberättelse och halvårsredogörelse finns i artiklarna 13 och 14 i SFT-förordningen. Lagrådet har inte haft några invändningar mot detta.

Informationsutbyte och sekretess

Medlemsstaternas behöriga myndigheter, Esmas och andra relevanta myndigheter, ska ha ett nära samarbete och utbyta information för att fullgöra sina uppgifter enligt SFT-förordningen (artikel 17), särskilt för att identifiera och avhjälpa överträdelse av skyldigheterna i förordningen. Behöriga myndigheter ska vidare ha ett nära samarbete och lämna information till sådana enheter som anges i förordningen samt till berörda ECBS-medlemmar om det som är relevant för fullgörande av deras uppdrag. Ett sådant nära samarbete ska enligt SFT-förordningen vara konfidentiellt, höra ihop med en berättigad begäran från de relevanta behöriga myndigheterna och endast syfta till att göra det möjligt för dessa att fullgöra sina respektive skyldigheter.

En svensk myndighets möjlighet att lämna ut sekretessbelagda uppgifter till en utländsk myndighet regleras i 8 kap. 3 § offentlighets- och sekretesslagen (OSL). Uppgifter som är sekretessbelagda enligt OSL får enligt bestämmelsen inte lämnas ut till en utländsk myndighet eller en mellanfolklig organisation i andra fall än då utlämnandet sker i enlighet med en föreskrift i lag eller förordning eller då uppgiften i motsvarande fall skulle få lämnas ut till en svensk myndighet och det enligt den utlämnande myndighetens prövning står klart att det är förenligt med svenska intressen att uppgiften lämnas till den utländska myndigheten eller mellanfolkliga organisationen. En föreskrift i en EU-förordning är att jämställa med en föreskrift i lag eller förordning. Bestämmelsen ger Finansinspektionen goda möjligheter att i sitt arbete lämna ut handlingar och uppgifter till utländska behöriga myndigheter.

Beträffande Finansinspektionens möjligheter att hämta in information och bibehålla eventuell sekretess gäller följande. Enligt 30 kap. 7 § första stycket första meningen OSL gäller sekretess hos en statlig myndighet i verksamhet som avser bl.a. tillsyn, övervakning och kontroll på finansmarknadsområdet, i den utsträckning riksdagen har godkänt avtal om detta med en annan stat eller en mellanfolklig organisation, för sådan uppgift om affärs- eller driftförhållanden och ekonomiska eller personliga förhållanden som myndigheten har fått enligt avtalet. I begreppet avtal anses ingå bl.a. rättsakter

som gäller till följd av Sveriges medlemskap i EU. Sekretess gäller därmed för information som Finansinspektionen tar emot och som inte får lämnas ut enligt SFT-förordningen.

Enligt SFT-förordningen (artikel 18) gäller som huvudregel tystnadsplikt och sekretess i fråga om all konfidentiell information som utbyts mellan Esma, de behöriga myndigheterna och andra berörda enheter, inklusive alla personer som arbetar eller har arbetat för dessa, för revisorer och experter som agerar eller har agerat på uppdrag av de behöriga myndigheterna samt på uppdrag av Esma, Europeiska bankmyndigheten (EBA) och Europeiska försäkrings- och tjänstepensionsmyndigheten (Eiopa). En motsvarande tystnadsplikt följer av 2 kap. 1 § OSL. Enligt regeringen kan regleringen av detta informationsutbyte och denna tystnadsplikt och sekretess komma till stånd inom ramen för gällande rätt.

Ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400)

Regeringen föreslår att det i offentlighets- och sekretesslagen ska införas en bestämmelse om att sekretess ska gälla för sådana uppgifter om enskildas ekonomiska eller personliga förhållanden som på begäran har lämnats i Finansinspektionens övervakning och kontroll enligt den nya lagen med kompletterande bestämmelser till SFT-förordningen. Den tystnadsplikt som följer av den nya bestämmelsen i OSL ska inte ha företräde framför meddelarfriheten.

Bestämmelser om sekretess i Finansinspektionens verksamhet finns bl.a. i 30 kap. 4 och 6 §§ OSL. I 30 kap. 4 § regleras den sekretess som gäller i Finansinspektionens verksamhet som avser tillståndsgivning eller tillsyn med avseende på bank- och kreditväsendet, värdepappersmarknaden eller försäkringsväsendet. I 30 kap. 6 § regleras den sekretess som gäller för Finansinspektionens övervakning eller kontroll över finansmarknaderna enligt viss angiven lagstiftning, vilket har ansetts vara en verksamhet som är skild från tillståndsgivningen och tillsynen.

Regeringen föreslår att Finansinspektionen bl.a. ska ha rätt att förelägga ett företag eller någon annan att tillhandahålla uppgifter, handlingar eller annat samt att inspektionen även ska ha befogenhet att hålla förhör med den som förväntas kunna lämna uppgifter. Den information som lämnas till Finansinspektionen kan innehålla känsliga uppgifter om t.ex. affärsmässiga förhållanden, vars offentliggörande kan leda till avsevärd ekonomisk skada för en enskild. Med hänsyn härtill och till SFT-förordningens krav på tystnadsplikt bör sekretess gälla i Finansinspektionens verksamhet som avser övervakning av att SFT-förordningen följs. En hänvisning till den nya lagen med kompletterande bestämmelser till SFT-förordningen bör därför tas in i 30 kap. 6 § första stycket OSL.

I likhet med vad som gäller enligt de lagar som anges i 30 kap. 6 § första stycket bör uppgifter som har lämnats till Finansinspektionen och som rör den uppgiftsskyldige själv omfattas av sekretess endast om denne kan antas lida

skada eller men om uppgiften röjs och sekretess inte motverkar syftet med uppgiftsskyldigheten (andra stycket i samma paragraf).

Lagrådet har lämnat förslaget utan erinran.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

SFT-förordningen trädde i kraft den 12 januari 2016. Förordningen ska, med vissa undantag, även tillämpas fr.o.m. detta datum. Den nya lagen med kompletterande bestämmelser till SFT-förordningen ska därför träda i kraft så snart som möjligt. Det har bedömts vara den 1 juni 2019. Även de ändringar i andra lagar som föreslås i propositionen ska träda i kraft det datumet.

Den 13 december 2018 antog kommissionen en delegerad förordning med förslag på tekniska tillsynsstandarder som specificerar de uppgifter om transaktioner för värdepappersfinansiering som ska rapporteras till transaktionsregister (C(2018) 8334 final). Förordningen har dock varken publicerats i Europeiska unionens officiella tidning eller trätt i kraft. Detta innebär att bestämmelserna i SFT-förordningen om rapportering av transaktioner för värdepappersfinansiering till transaktionsregister inte kan bli tillämpliga förrän tidigast någon gång under 2020 i fråga om vissa aktörer och ännu senare i fråga om andra aktörer.

Ingripande vid överträdelse av bestämmelserna om skyldighet att rapportera uppgifter om transaktioner för värdepappersfinansiering ska inte få ske för överträdelse som ägt rum innan bestämmelserna om sådan rapportering i SFT-förordningen har börjat tillämpas. Ingripande ska inte få ske för överträdelser som har ägt rum före ikraftträdandet. Detta framgår av en övergångsbestämmelse.

Förslagets konsekvenser

SFT-förordningen ställer krav på såväl finansiella som icke-finansiella motparter att rapportera och arkivera uppgifter om transaktioner för värdepappersfinansiering samt att iaktta vissa bestämmelser i fråga om återanvändning av finansiella instrument som tagits emot inom ramen för ett säkerhetsarrangemang. Kravet omfattar såväl banker, värdepappersbolag, fondbolag, försäkringsföretag och andra finansiella företag som icke-finansiella företag. SFT-förordningen innehåller även krav på att fondbolag, förvaltningsbolag och AIF-förvaltare ska informera investerare i fonder om sin användning.

Företag

Rapporteringen av uppgifter om transaktioner som rör värdepappersfinansiering enligt SFT-förordningen baseras på det befintliga ramverket för rapportering som i dag gäller för derivattransaktioner enligt OTC-förordningen. Rapporteringen enligt SFT-förordningen är tänkt att fungera på motsvarande sätt, dvs. genom att motparter i en transaktion för

värdepappersfinansiering rapporterar uppgifter om transaktionen till ett transaktionsregister. Företag som ska rapportera uppgifter enligt båda förordningarna borde ha goda möjligheter att samordna rapporteringen. För företag som enbart ska rapportera enligt SFT-förordningen antas kostnaderna vara i samma storleksordning som kostnaderna för jämförbara företag som i dag rapporterar enligt OTC-förordningen.

Små och medelstora företag som är icke-finansiella motparter behöver inte rapportera sina transaktioner enligt SFT-förordningen eftersom den rapporteringen i stället ska göras av deras finansiella motpart för båda parter räkning. För svensk del kommer relativt stora företag att omfattas av undantagen från rapporteringsskyldigheten, förutsatt att de är icke-finansiella enligt definitionen i SFT-förordningen. Dessutom har företaget oavsett storlek möjlighet att delegera rapporteringen.

Kostnaderna för små och medelstora företags skyldigheter enligt SFT-förordningen bedöms som begränsade. Kostnaden för stora företags skyldigheter enligt SFT-förordningen bedöms inte heller vara så stora att de skulle påverka deras arbetsförutsättningar och konkurrensförmåga. Företagens skyldigheter enligt förordningen bör leda till ökad transparens på finansmarknaden, vilket gör det möjligt att tidigare upptäcka finansiella risker. Detta är till nytta för alla aktörer.

Enskilda

Förslagen i propositionen rör främst juridiska personer, men i vissa fall berörs även enskilda, dvs. fysiska personer. Enligt SFT-förordningen ska Finansinspektionen få ingripa mot en fysisk person som ingår i ledningen för en juridisk person som överträder bestämmelserna i SFT-förordningen om rapportering, arkivering och återanvändning. I propositionen föreslås dock att ett sådant ingripande endast ska få ske om företagets överträdelse är allvarlig och den fysiska personen i fråga uppsåtlig eller av grov oaktsamhet orsakat överträdelsen. Det är samma ordning som gäller enligt andra lagar på finansmarknadsområdet.

Finansinspektionen

Förslagen kommer att innebära en viss ökad arbetsbörda för Finansinspektionen främst i deras arbete med tillsyn och ingripanden. Enligt propositionen ska inspektionen få ta ut en årlig avgift från företag som står under inspektionens tillsyn för att bekosta inspektionens verksamhet enligt den nya lagen med kompletterande bestämmelser till SFT-förordningen. Övriga eventuella ökade kostnader som kan uppkomma ska hanteras inom befintliga budgetramar.

Domstolarna och Kronofogdemyndigheten

Regeringen gör bedömningen att de frågeställningar som kan uppkomma i Finansinspektionens beslut enligt SFT-förordningen och den nya lagen till stor

del kommer att vara förhållandevis okomplicerade. Detta innebär att möjligheten att överklaga Finansinspektionens olika beslut inte förväntas medföra någon märkbar ökning av antalet mål hos allmän förvaltningsdomstol. De beslut som Finansinspektionen får fatta avser tillsyns- och ingripandeåtgärder och kommer därmed sannolikt att förekomma i begränsad omfattning.

Förslagen innebär att Kronofogdemyndigheten får vissa nya arbetsuppgifter. Dessa antas bli av begränsad omfattning. Eventuella ökade kostnader för domstolarna och Kronofogdemyndigheten med anledning av förslagen ska därför hanteras inom befintliga budgetramar.

Utskottets ställningstagande

Utskottet tillstyrker propositionen.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Propositionen

Proposition 2018/19:38 Kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om transparens i transaktioner för värdepappersfinansiering och om återanvändning:

1. Riksdagen antar regeringens förslag till lag med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om transparens i transaktioner för värdepappersfinansiering och om återanvändning.
2. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (1991:980) om handel med finansiella instrument.
3. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2004:46) om värdepappersfonder.
4. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).
5. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2013:561) om förvaltare av alternativa investeringsfonder.

BILAGA 2

Regeringens lagförslag

- 1 Förslag till lag med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om transparens i transaktioner för värdepappersfinansiering och om återanvändning

Härigenom föreskrivs följande.

1 kap. Inledande bestämmelser

1 § Denna lag kompletterar Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2015/2365 av den 25 november 2015 om transparens i transaktioner för värdepappersfinansiering och om återanvändning samt om ändring av förordning (EU) nr 648/2012, i denna lag kallad EU-förordningen.

Termer och uttryck i denna lag har samma betydelse som i EU-förordningen.

2 § Av artikel 16.1 i EU-förordningen följer att Finansinspektionen är behörig myndighet enligt förordningen.

3 § För att bekosta Finansinspektionens verksamhet enligt denna lag ska de företag som står under inspektionens tillsyn betala årliga avgifter.

Regeringen får meddela föreskrifter om avgifterna.

2 kap. Utredningsbefogenheter och tvångsmedel

Föreläggande om att lämna uppgifter

1 § För tillsynen över att bestämmelserna i EU-förordningen följs får Finansinspektionen förelägga

1. en fysisk eller juridisk person att tillhandahålla uppgifter, handlingar eller annat, och

2. den som förväntas kunna lämna upplysningar i saken att inställa sig till förhör på tid och plats som inspektionen bestämmer.

Första stycket gäller inte i den utsträckning uppgiftslämnandet skulle strida mot den i lag reglerade tystnadsplikten för advokater.

Handräckning

2 § Finansinspektionen får begära handräckning av Kronofogdemyndigheten för att en kontroll på plats enligt artikel 9.1 i EU-förordningen ska kunna genomföras.

Vid handräckning gäller bestämmelserna i utsköningsbalken om verkställighet av förpliktelser som inte avser betalningsskyldighet, avhysning

eller avlägsnande. Om Finansinspektionen begär det, ska Kronofogdemyndigheten inte i förväg underrätta den som kontrollen ska genomföras hos.

Äkthetskontroll

3 § Kronofogdemyndigheten är ansvarig myndighet för sådan äkthetskontroll som följer av artikel 9.1 i EU-förordningen.

Verkställighet av beslut om avgifter och viten enligt EU-förordningen

4 § Beslut om avgifter eller viten enligt EU-förordningen får verkställas enligt utskökningsbalkens bestämmelser på samma sätt som en svensk dom som har fått laga kraft, om inte något annat följer av EU-förordningen.

3 kap. Ingripanden

Ingripanden mot juridiska personer

1 § Finansinspektionen ska ingripa mot en juridisk person som åsidosätter sina skyldigheter enligt EU-förordningen genom att

1. inte inom föreskriven tid rapportera uppgifter om transaktioner för värdepappersfinansiering som personen har ingått samt om varje ändring eller avslutande av sådana transaktioner till ett transaktionsregister som registrerats i enlighet med artikel 5 eller godkänts i enlighet med artikel 19 i förordningen (artikel 4.1),

2. inte hålla uppgifter om alla transaktioner för värdepappersfinansiering som personen har ingått, ändrat eller avslutat arkiverade i minst fem år efter det att transaktionen avslutats (artikel 4.4),

3. inte se till att uppgifter om transaktioner för värdepappersfinansiering rapporteras till Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten om transaktionsregister saknas (artikel 4.5), eller

4. återanvända finansiella instrument som tillhör någon annan och som tagits emot inom ramen för ett säkerhetsarrangemang trots att villkoren i artikel 15 inte är uppfyllda.

2 § Ett ingripande enligt 1 § sker genom beslut om

1. föreläggande att inom en viss tid upphöra med överträdelsen,

2. föreläggande att inom en viss tid begränsa rörelsen i något avseende, minska riskerna i den eller vidta någon annan åtgärd för att komma till rätta med situationen,

3. förbud att verkställa beslut, eller

4. anmärkning.

Om överträdelsen är allvarlig, ska auktorisationen återkallas eller, om det är tillräckligt, varning meddelas, om den juridiska personen är

1. en central motpart som har auktoriserats av Finansinspektionen enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 648/2012 av den 4 juli 2012 om OTC-derivat, centrala motparter och transaktionsregister, eller

2. en värdepapperscentral som har auktoriserats av Finansinspektionen enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 909/2014 av den 23 juli 2014 om förbättrad värdepappersavveckling i Europeiska unionen

och om värdepapperscentraler samt ändring av direktiv 98/26/EG och 2014/65/EU och förordning (EU) nr 236/2012.

Ett beslut om återkallelse får förenas med förbud att fortsätta rörelsen.

3 § Om auktorisationen för en central motpart eller en värdepapperscentral återkallas enligt 2 § andra stycket, får Finansinspektionen besluta om hur avvecklingen av rörelsen ska ske.

4 § Om beslut om anmärkning eller varning enligt 2 § har meddelats, får Finansinspektionen besluta att den juridiska personen ska betala en sanktionsavgift.

Sanktionsavgiften får beslutas bara om den som avgiften gäller, inom två år från det att överträdelsen ägde rum, har delgetts en upplysning om att frågan om sanktionsavgift har tagits upp av Finansinspektionen.

Ingripanden mot vissa fysiska personer

5 § Om en juridisk person har åsidosatt de skyldigheter som anges i 1 §, ska Finansinspektionen ingripa mot den som ingår i den juridiska personens styrelse eller är dess verkställande direktör, eller ersättare för någon av dem. Ingripande får ske genom en eller båda av följande sanktioner:

1. att den fysiska personen i fråga under en viss tid, lägst tre och högst tio år, inte får vara styrelseledamot eller verkställande direktör i den juridiska personen, eller ersättare för någon av dem, eller

2. sanktionsavgift.

Ett ingripande får bara ske om den juridiska personens överträdelse är allvarlig och den fysiska personen i fråga uppsåtligen eller av grov oaktsamhet orsakat överträdelsen.

6 § Frågor om ingripande mot fysiska personer tas upp av Finansinspektionen genom sanktionsföreläggande.

Ett sanktionsföreläggande innebär att den fysiska personen föreläggs att inom en viss tid godkänna en sanktion som är bestämd till tid eller belopp.

När föreläggandet har godkänts, gäller det som ett domstolsavgörande som fått laga kraft. Ett godkännande som görs efter den tid som angetts i föreläggandet är utan verkan.

7 § Ett sanktionsföreläggande ska innehålla uppgift om

1. den fysiska person som föreläggandet avser,

2. överträdelsen och de omständigheter som behövs för att känneteckna den,

3. de bestämmelser som är tillämpliga på överträdelsen, och

4. den sanktion som föreläggs personen.

Föreläggandet ska också innehålla en upplysning om att ansökan om sanktion kan komma att ges in till domstol, om föreläggandet inte godkänns inom den tid som Finansinspektionen anger.

8 § Om ett sanktionsföreläggande inte har godkänts inom angiven tid, får Finansinspektionen ansöka hos domstol om att sanktion ska beslutas. En sådan ansökan ska göras hos den förvaltningsrätt som är behörig att pröva

ett överklagande av Finansinspektionens beslut om ingripande mot den juridiska personen för samma överträdelse.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

9 § En sanktion mot en fysisk person får beslutas bara om sanktionsföreläggande har delgetts den fysiska personen inom två år från den tidpunkt då överträdelsen ägde rum.

Sanktionsavgifter

10 § Sanktionsavgiften för en juridisk person ska fastställas till högst det högsta av

1. ett belopp som per den 12 januari 2016 i svenska kronor motsvarade fem miljoner euro, vid överträdelser som avses i 1 § 1–3,

2. ett belopp som per den 12 januari 2016 i svenska kronor motsvarade 15 miljoner euro, vid överträdelser som avses i 1 § 4,

3. tio procent av den juridiska personens omsättning närmast föregående räkenskapsår eller, i förekommande fall, motsvarande omsättning på koncernnivå, eller

4. tre gånger den vinst som den juridiska personen gjort till följd av överträdelsen, om beloppet går att fastställa.

Sanktionsavgiften får inte bestämmas till ett lägre belopp än 5 000 kronor.

Om överträdelsen har skett under den juridiska personens första verksamhetsår eller om uppgifter om omsättningen annars saknas eller är bristfälliga, får omsättningen uppskattas.

Avgiften tillfaller staten.

11 § Sanktionsavgiften för en fysisk person ska fastställas till högst det högsta av

1. ett belopp som per den 12 januari 2016 i svenska kronor motsvarade fem miljoner euro, eller

2. tre gånger den vinst som den fysiska personen gjort till följd av överträdelsen, om beloppet går att fastställa.

Avgiften tillfaller staten.

Val av ingripande

12 § Vid valet av ingripande ska Finansinspektionen ta hänsyn till hur allvarlig överträdelsen är och hur länge den pågått. Särskild hänsyn ska tas till överträdelsens konkreta och potentiella effekter på det finansiella systemet, skador som uppstått och graden av ansvar.

13 § Utöver det som anges i 12 § ska det i försvårande riktning beaktas om den juridiska personen eller den fysiska personen tidigare har begått en överträdelse. Vid denna bedömning ska särskild vikt fästas vid om överträdelserna är likartade och den tid som har gått mellan de olika överträdelserna.

I förmildrande riktning ska det beaktas om

1. den juridiska personen eller fysiska personen i väsentlig utsträckning genom ett aktivt samarbete har underlättat Finansinspektionens utredning, och
2. den juridiska personen snabbt upphört med överträdelsen eller den fysiska personen snabbt verkat för att överträdelsen ska upphöra, sedan den anmälts till eller påtalats av Finansinspektionen.

14 § När sanktionsavgiftens storlek fastställs, ska särskild hänsyn tas till sådana omständigheter som anges i 12 och 13 §§, samt till den berörda personens finansiella ställning och, om det går att bestämma, den vinst som personen gjort till följd av överträdelsen.

15 § Finansinspektionen får avstå från ingripande om

1. en överträdelse är ringa eller ursäktlig,
2. den juridiska personen gör rättelse,
3. den fysiska personen verkat för att den juridiska personen gör rättelse eller om någon annan myndighet eller något annat organ har vidtagit åtgärder mot personen och dessa åtgärder bedöms tillräckliga, eller
4. det annars finns särskilda skäl.

Verkställighet av beslut om sanktionsavgift

16 § En sanktionsavgift ska betalas till Finansinspektionen inom 30 dagar efter det att ett beslut eller en dom om att ta ut avgiften har fått laga kraft eller sanktionsföreläggandet godkänts eller den längre tid som anges i beslutet eller föreläggandet.

17 § Finansinspektionens beslut om sanktionsavgift får verkställas enligt utsökningsbalken, om avgiften inte har betalats inom den tid som anges i 16 §.

18 § Om sanktionsavgiften inte har betalats inom den tid som anges i 16 §, ska Finansinspektionen lämna den obetalda avgiften för indrivning.

Bestämmelser om indrivning finns i lagen (1993:891) om indrivning av statliga fordringar m.m.

19 § En sanktionsavgift som har beslutats faller bort i den utsträckning verkställighet inte har skett inom fem år från det att beslutet eller domen om att ta ut avgiften fick laga kraft eller sanktionsföreläggandet godkändes.

4 kap. Överklagande, beslut som ska gälla omedelbart och vite

1 § Finansinspektionens beslut om sanktionsföreläggande får inte överklagas.

Andra beslut som Finansinspektionen meddelar enligt denna lag får överklagas till allmän förvaltningsdomstol.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

2 § Finansinspektionen får bestämma att ett beslut av inspektionen om förbud, föreläggande eller återkallelse enligt EU-förordningen eller enligt denna lag ska gälla omedelbart.

3 § Ett föreläggande eller förbud enligt denna lag får förenas med vite.

1. Denna lag träder i kraft den 1 juni 2019.
2. Ingripande enligt 3 kap. 1 § 1 eller 3 får inte ske för överträdelser som har ägt rum innan artikel 4.1 i EU-förordningen har börjat tillämpas.
3. Ingripande enligt denna lag får inte ske för överträdelser som har ägt rum före ikraftträdandet.

2 Förslag till lag om ändring i lagen (1991:980) om handel med finansiella instrument

Härigenom föreskrivs att det i lagen (1991:980) om handel med finansiella instrument¹ ska införas en ny paragraf, 3 kap. 4 §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

3 kap.

4 §²

Ytterligare bestämmelser om förfoganden över finansiella instrument som tillhör någon annan finns i artikel 15 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2015/2365 av den 25 november 2015 om transparens i transaktioner för värdepappersfinansiering och om återanvändning samt om ändring av förordning (EU) nr 648/2012.

Denna lag träder i kraft den 1 juni 2019.

¹ Lagen omtryckt 1992:558.

² Tidigare 3 kap. 4 § upphävd genom 2007:365.

3 Förslag till lag om ändring i lagen (2004:46) om värdepappersfonder

Härigenom föreskrivs att 4 kap. 15 och 18 §§ lagen (2004:46) om värdepappersfonder¹ ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

4 kap.

15 §²

För varje värdepappersfond ska det finnas en aktuell informationsbroschyr.

Informationsbroschyren ska innehålla

1. fondbestämmelserna,
2. de ytterligare uppgifter som behövs för att man ska kunna bedöma fonden och den risk som är förenad med att investera i den,
3. en tydlig och lättbegriplig förklaring av fondens riskprofil,
4. uppgifter om det arbete eller de funktioner som fondbolaget får uppdra åt någon annan att utföra enligt 4 och 5 §§,
5. uppgifter om vilka tillgångsslag fondmedlen får placeras i,
6. för det fall fondmedlen får placeras i derivatinstrument, uppgifter om i vilket syfte och hur det möjliga resultatet av användningen av derivatinstrument kan påverka fondens riskprofil, och
7. uppgifter om fondbolagets ersättningspolicy.

För en värdepappersfond som hänvisar till ett referensvärde som avses i artikel 3.1.3 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/1011 av den 8 juni 2016 om index som används som referensvärden för finansiella instrument och finansiella avtal eller för att mäta investeringsfonders resultat, och om ändring av direktiven 2008/48/EG och 2014/17/EU och förordning (EU) nr 596/2014 finns det i artikel 29.2 ytterligare bestämmelser om informationsbroschyrens innehåll.

Bestämmelser om vad en informationsbroschyr ska innehålla finns även i artikel 14 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2015/2365 av den 25 november 2015 om transparens i transaktioner för värdepappersfinansiering och om återanvändning samt om ändring av förordning (EU) nr 648/2012.

¹ Senaste lydelse av lagens rubrik 2013:563.

² Senaste lydelse 2018:2026.

18 §³

Fondbolaget ska för varje värdepappersfond som det förvaltar lämna

1. en årsberättelse inom fyra månader från räkenskapsårets utgång, och
2. en halvårsredogörelse för räkenskapsårets första sex månader inom två månader från halvårets utgång.

Årsberättelser och halvårsredogörelser ska innehålla den information som behövs för att man ska kunna bedöma varje värdepappersfonds utveckling och ställning. Handlingarna ska på begäran kostnadsfritt skickas till andelsägarna och finnas att tillgå hos fondbolaget och förvaringsinstitutet. Fondbolaget ska i samband med att bolaget lämnar sådan information som avses i 22 § tillfråga andelsägarna om de vill ha årsberättelsen och halvårsredogörelsen.

Utöver det som anges i andra stycket ska årsberättelsen innehålla uppgifter om det sammanlagda ersättningsbeloppet för räkenskapsåret, fördelat på fasta och rörliga ersättningar, som fondbolaget betalat ut till sin personal samt om efterlevnaden och väsentliga förändringar av fondbolagets ersättningspolicy.

Bestämmelser om vad en årsberättelse och en halvårsredogörelse ska innehålla finns även i artikel 13 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2015/2365.

Denna lag träder i kraft den 1 juni 2019.

³ Senaste lydelse 2016:892.

4 Förslag till lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400)

Härigenom föreskrivs att 30 kap. 6 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

30 kap.

6 §¹

Sekretess gäller i en statlig myndighets verksamhet som består i övervakning eller kontroll för sådan uppgift om en enskilds ekonomiska eller personliga förhållanden som på begäran har lämnats av någon som är skyldig att lämna uppgifter till myndigheten, om övervakningen eller kontrollen sker enligt

1. lagen (1991:980) om handel med finansiella instrument,
2. lagen (1996:1006) om valutaväxling och annan finansiell verksamhet,
3. lagen (2004:299) om inlåningsverksamhet,
4. lagen (2006:451) om offentliga uppköpserbjudanden på aktie-
marknaden,
5. lagen (2012:735) med kom-
letterande bestämmelser till EU:s
blankningsförordning, *eller*
6. lagen (2013:287) med kom-
letterande bestämmelser till EU:s
förordning om OTC-derivat, cen-
trala motparter och transaktions-
register.

5. lagen (2012:735) med kom-
letterande bestämmelser till EU:s
blankningsförordning,

6. lagen (2013:287) med kom-
letterande bestämmelser till EU:s
förordning om OTC-derivat, cen-
trala motparter och transaktions-
register, *eller*

7. lagen (2019:000) med kom-
letterande bestämmelser till EU:s
förordning om transparens i trans-
aktioner för värdepappersfinansie-
ring och om återanvändning.

Om en uppgift som avses i första stycket rör den som övervakningen avser, gäller sekretessen endast om denne kan antas lida skada eller men om uppgiften röjs och sekretessen inte motverkar syftet med uppgiftsskyldigheten.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst tjugo år.

Denna lag träder i kraft den 1 juni 2019.

¹ Senaste lydelse 2018:1626.

5 Förslag till lag om ändring i lagen (2013:561) om förvaltare av alternativa investeringsfonder

Härigenom föreskrivs att 10 kap. 1 och 5 §§ lagen (2013:561) om förvaltare av alternativa investeringsfonder ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

10 kap.

1 §

För varje EES-baserad alternativ investeringsfond som AIF-förvaltaren förvaltar och för varje alternativ investeringsfond som förvaltaren marknadsför inom EES ska det finnas en aktuell informationsbroschyr. Informationsbroschyren ska innehålla uppgifter om

1. fondens investeringsstrategi och mål samt de omständigheter under vilka dessa eller investeringspolicyn kan ändras,

2. var mottagarfonden är etablerad om fonden är en matarfond till en alternativ investeringsfond samt information om var de underliggande fonderna är etablerade om fonden är en fond-i-fond,

3. de tillgångsslag som fonden får placera i och fondens riskprofil, inklusive information om användande av finansiell hävstång,

4. de viktigaste rättsliga följderna av en investering i fonden,

5. AIF-förvaltare, förvaringsinstitut, revisorer och andra tjänsteleverantörer,

6. ansvarsförsäkring eller tillgängliga medel i enlighet med 7 kap. 5 § för att täcka eventuella skadeståndsanspråk,

7. delegering av förvaltnings- och förvaringsfunktioner,

8. principer och rutiner för värdering av tillgångarna i fonden,

9. hantering av likviditetsrisker och rätt till inlösen samt förfarande och villkor för emission och försäljning av andelar eller aktier,

10. avgifter och alla andra kostnader samt maximibelopp för direkta och indirekta avgifter och kostnader som belastar fondens investerare,

11. förvaltarens principer för likabehandling av investerare och rätt till förmånligare villkor för någon investerare i fonden,

12. fondens primärmäklare samt relevanta arrangemang mellan sådan mäklare och fonden,

13. hur och när regelbunden information om fonden enligt 9 och 10 §§ lämnas,

14. den senaste årsberättelsen enligt 4 § och det senaste beräknade nettotillgångsvärdet (NAV) eller marknadsvärdet för fondens andelar eller aktier, och

15. historisk avkastning.

Bestämmelser om vad en informationsbroschyr ska innehålla finns även i artikel 14 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2015/2365 av den 25 november 2015 om transparens i transaktioner för värde-

pappersfinansiering och om återanvändning samt om ändring av förordning (EU) nr 648/2012.

För en alternativ investeringsfond som omfattas av ett krav på att offentliggöra prospekt behöver AIF-förvaltaren endast lämna information enligt första stycket som inte redan framgår av prospektet.

5 §

Årsberättelsen ska innehålla

1. en balansräkning eller annan redovisning av tillgångar och skulder,
2. en resultaträkning,
3. en verksamhetsberättelse,
4. information om väsentliga förändringar i den information som ska lämnas enligt 1, 9 och 10 §§, och
5. information om ersättningar.

Bestämmelser om vad en årsberättelse ska innehålla finns även i artikel 13 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2015/2365.

Uppgifterna om räkenskaperna i årsberättelsen ska sammanställas i enlighet med

1. bestämmelserna om redovisning i den alternativa investeringsfondens hemland eller, om det är fråga om en icke EES-baserad alternativ investeringsfond, i det land där fonden är etablerad, och
2. fondens fondbestämmelser, bolagsordning eller motsvarande regelverk.

Denna lag träder i kraft den 1 juni 2019.